

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра виробничого та інвестиційного менеджменту

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету

І.М. Савицька

« ____ » _____ 2021 р.

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри виробничого та
інвестиційного менеджменту

Протокол № 12 від «12» травня 2021 р.

Завідувач кафедри

Л.В. Шинкарук

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

“МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ”

(назва навчальної дисципліни)

Спеціальність	291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»
Освітня програма	Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії
Факультет	гуманітарно-педагогічний
Розробники:	доцент, к.е.н., Свердан М.М.
<small>(посада, науковий ступінь, вчене звання)</small>	

Київ – 2021 р.

1. Опис навчальної дисципліни
Міжнародні економічні відносини
(назва)

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	
Освітній ступінь	Бакалавр
Спеціальність	291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»
Освітня програма	«Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»
Характеристика навчальної дисципліни	
Вид	Основна
Загальна кількість годин	120
Кількість кредитів ECTS	4
Кількість змістових модулів	4
Курсовий проект (робота) (за наявності)	—
Форма контролю	залік, екзамен
Показники навчальної дисципліни для денної форми навчання	
	денна форма навчання
Рік підготовки (курс)	4
Семестр	7
Лекційні заняття	15 год.
Практичні, семінарські заняття	15 год.
Лабораторні заняття	—
Самостійна робота	90 год.
Індивідуальні завдання	—
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	2

2. Мета, завдання та компетентності навчальної дисципліни

Тематика дисципліни “Міжнародні економічні відносини” пов’язана з вивченням дисциплін економічного профілю.

В сучасному світі інтенсивно розвивається інтеграція всіх секторів економіки держав різних регіонів планети. Процеси глобалізації охопили всі сфери господарського життя країн. Поглиблення міжнародної господарської співпраці дозволяє використовувати світовий досвід щодо здійснення регіональних перетворень. Це обумовлює зростання ролі міжнародних економічних відносин та їх вивчення в контексті розвитку вітчизняної економіки.

Вивчення дисципліни «Міжнародні економічні відносини» підвищить рівень компетенції фахівців, стане вагомим фактором їх конкурентоспроможності як в Україні, так і за її межами.

Навчальна дисципліна “Міжнародні економічні відносини” належить до циклу нормативних професійно орієнтованих дисциплін освітньо-кваліфікаційного рівня “бакалавр”.

Мета вивчення дисципліни “Міжнародні економічні відносини” полягає в засвоєнні комплексу системи знань з міжнародної економіки, умов, форм, методів і основного інструментарію міжнародної економічної діяльності.

Основними завданнями, що мають бути вирішені в процесі викладання дисципліни, є теоретична підготовка студентів і формування у них навичок у сфері міжнародних економічних відносин.

Результатом вивчення дисципліни є здобуття теоретичних знань і практичних навиків з міжнародних економічних відносин, прикладна підготовка студентів і формування професійних компетенцій для їх застосування. **У результаті вивчення дисципліни студент повинен: знати**

- сучасні трактування категорій “міжнародні економічні відносини”,
- “міжнародна економічна система”, “світове господарство”;
- основні форми сучасних економічних відносин;
- механізм функціонування міжнародних ринків товарів, послуг, капіталів, робочої сили тощо;
- принципи міжнародної економічної інтеграції;
- критерії визначення ефективності функціонування системи міжнародних економічних відносин;

вміти

- визначити результати участі національної економіки у системі світового господарства, оцінити їх із точки зору економічної ефективності;
- проаналізувати стан і перспективи країни як суб’єкта міжнародних економічних відносин;

- провести аналіз тих чи інших конкретних міжнародних ринків, визначити тенденції їхнього розвитку;
- визначити можливості поліпшення зовнішньоекономічного стану країни; *мати уявлення*
- про методику визначення ефективності транснаціональної економічної діяльності та основні тенденції сучасних економіко-глобалізаційних процесів.

3. Програма та структура навчальної дисципліни для:

– повного терміну денної форми навчання.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма							
	тижні	усього	у тому числі					
			л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи міжнародних економічних відносин								
Тема 1. Сутність та форми прояву міжнародних економічних відносин	1	8	2	2	-	-	4	
Тема 2. Міжнародні економічні відносини в системі світового господарства	2	8	2	2	-	-	4	
Тема 3. Економічна типологія країн світу та міжнародна економічна інтеграція	3	8	2	2	-	-	4	
Тема 4. Міжнародний поділ праці і кооперація виробництва	4	9	2	2	-	-	5	
Разом за змістовим модулем 1		33	8	8	-	-	17	
Змістовий модуль 2. Міжнародна торгівля								
Тема 5. Теорії міжнародної торгівлі	5	9	2	2	-	-	5	
Тема 6. Міжнародні торговельні відносини	6	9	2	2	-	-	5	
Тема 7. Міжнародна торгівля послугами	7	9	2	2	-	-	5	
Разом за змістовим модулем 2		27	6	6	-	-	15	
Змістовий модуль 3. Міжнародні фінанси								
Тема 8. Міжнародний рух капіталу	8	9	2	2	-	-	5	
Тема 9. Світова валютна система і валютні відносини	9	9	2	2	-	-	5	
Тема 10. Міжнародні розрахунки	10	9	2	2	-	-	5	
Разом за змістовим модулем 3		27	6	6	-	-	15	
Змістовий модуль 4. Міжнародні міграційні і науково-технічні зв'язки								
Тема 11. Міжнародна міграція робочої сили	11	8	2	2	-	-	4	
Тема 12. Міжнародні науково-технічні відносини	12	8	2	2	-	-	4	
Тема 13. Міжнародні корпорації у світовому господарстві	13	8	2	2	-	-	4	
Тема 14. Міжнародні економічні організації у глобальній економіці	14	9	2	2	-	-	5	
Разом за змістовим модулем 4		33	8	8	-	-	17	
Курсовий проект (робота)			-	-	-	-	-	
Усього годин		120	28	28	-	-	64	

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.

Теоретичні основи міжнародних економічних відносин

Тема 1. Сутність та форми прояву міжнародних економічних відносин

Предмет вивчення курсу, його місце серед інших дисциплін. Мета, завдання і нові підходи до вивчення курсу, його інформаційно-методичне забезпечення.

Міжнародні економічні відносини як економічна категорія. Суттєвість міжнародних економічних відносин, їх значення, об'єктивна основа і передумови розвитку. Рівні розвитку міжнародних економічних відносин: функціональні, економічні, територіальні, за суб'єктами діяльності. Види та форми міжнародних економічних відносин, їх взаємозв'язок.

Передумови та необхідність економічної взаємодії суб'єктів господарювання з різних держав. Міжнародні економічні відносини як прояв об'єктивних економічних законів. Використання методів та прийомів економічних досліджень при вивченні метанаціонального господарства.

Світове господарство, основні етапи його формування та розвитку.

Структура сучасної міжнародної економічної системи.

Міжнародний розподіл праці: теоретичні та практичні аспекти. Розвиток системи МРП у сучасних умовах.

Тема 2. Міжнародні економічні відносини в системі світового господарства

Світове господарство: сутність, елементи і суб'єкти, фактори розвитку. Міжнародна господарча взаємодія. Якісний і кількісний аспекти розвитку світового господарства. Головні тенденції формування світового господарства, рівні і цикли його розвитку

Головні економічні закони розвитку світового господарства і міжнародних економічних відносин: інтернаціоналізація господарського життя, закон вартості, міжнародної конкуренції, нерівномірності економічного розвитку, міжнародного поділу праці, економічної інтеграції.

Поняття та система принципів розвитку міжнародних економічних відносин, основні (загальні) і спеціальні принципи.

Міжнародні економічні відносини як елемент структури світового господарства. Формування міжнародних економічних відносин з розвитком світового господарства. Міжнародні економічні відносини як необхідна умова розвитку і структурний елемент національних економік. Особливості міжнародних економічних відносин окремих груп країн (промислово-розвинутих, перехідних суспільств, країн, що розвиваються). Суб'єкти міжнародних економічних відносин.

Новий міжнародний економічний порядок – як концепція перебудови міжнародних економічних відносин.

Проблеми розвитку міжнародних економічних відносин – глобальні і регіональні. Глобалізація світового господарства та міжнародних економічних відносин як одна з головних ознак сучасного їх розвитку.

Проблеми зовнішньої заборгованості в міжнародних економічних відносинах. Форми, структура і масштаби зовнішньої заборгованості.

Лібералізація зовнішньої торгівлі – загальна проблема сучасних міжнародних економічних відносин.

Розвиток транснаціонального бізнесу та необхідність контролю за діяльністю ТНК.

Тема 3. Економічна типологія країн світу та міжнародна економічна інтеграція

Основні етапи стратегічного управління: стратегічне планування, стратегічний аналіз; стратегічний вибір; реалізація стратегії.

Нерівномірність соціально-економічного розвитку країн світу та їх типологія за різними ознаками. Регіональний принцип групування і головні регіональні групи країн світу.

Місце окремих угруповань країн у світовому господарстві та міжнародних економічних відносинах. Провідне значення економічно розвинених країн. Країни, що розвиваються: поняття, загальні ознаки та місце у світовій економіці. Соціально-економічна структура.

Проблема ліквідації економічної відсталості і неокolonіальної залежності країн, що розвиваються.

Нові індустріальні країни. Країни з перехідною економікою

Країни Організації Економічного Співробітництва та Розвитку (ОЕСР). Країни “Сімки”. Три центри економічного розвитку.

Тема 4. Міжнародний поділ праці і кооперація виробництва

Економічна інтеграція в Європі. Європейський Союз.

НАФТА і економічні інтеграційні процеси у Північній Америці.

Економічна інтеграція у Азійсько-Тихоокеанському регіоні.

Сутність економічної глобалізації, її основні форми та етапи.

Особливості глобалізаційного процесу в сучасній економіці. Наслідки економічної глобалізації: реальність і перспектива.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.

Міжнародна торгівля

Тема 5. Теорії міжнародної торгівлі

Меркантилістська теорія. Теорія абсолютних переваг А. Сміта. Політика «лесе-фер». Альтернативні витрати і альтернативна ціна. Теорія порівняльних (відносних) переваг Д. Рікардо.

Теорія розміру країн. Показники вимірювання розміру країн. Характеристики малих країн. «Нова теорія торгівлі» Пола Кругмана. Ефект масштабу.

Міжнародна конкуренція. Конкурентоспроможність. Конкурентні переваги. Теорія конкурентних переваг Майкла Портера. «Діамант» Портера.

Тема 6. Міжнародні торговельні відносини

Міжнародна торгівля як основна форма міжнародних економічних відносин, її структура та динаміка розвитку.

Еволюція форм ринку. Класифікація світових товарних ринків.

Сучасні особливості розвитку міжнародної торгівлі. Основні показники міжнародної торгівлі. Показники кон'юнктури світових товарних ринків.

Ціноутворення на світовому ринку. Ознаки світової ціни. Ціноутворюючі фактори. Рівні світових цін.

Види і форми міжнародної торгівлі.

Регулювання міжнародних торговельних відносин. Основні принципи і рівні регулювання міжнародних торговельних відносин. Методи державного регулювання міжнародних торговельних відносин.

Тема 7. Міжнародна торгівля послугами

Система міжнародних послуг. Світовий ринок послуг. Способи міжнародної торгівлі послугами.

Сектори послуг згідно положення СОТ.

Транспортні послуги.

Туристичні послуги.

Комерційні послуги.

Інформаційні послуги.

Освітні послуги.

Регулювання міжнародної торгівлі послугами.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3.

Міжнародні фінанси

Тема 8. Міжнародний рух капіталу

Міжнародний рух капіталу: сутність та причини. Передумови розвитку міжнародного руху капіталу.

Основні форми та цілі вивозу капіталу закордон.

Сутність міжнародного кредиту, його види, принципи, функції, суб'єкти та форми. Єврокредит.

Міжнародна інвестиційна діяльність.

Переваги і недоліки спільного підприємництва.

Світовий фінансовий ринок та його структура.

Проблема заборгованості та можливі шляхи її розв'язання.

Тема 9. Світова валютна система і валютні відносини

Поняття світової валютної системи.

Міжнародні валютні відносини. Національні валютні системи. Світова валютна система.

Еволюція світової валютної системи. Система «золотого стандарту».

Конвертованість валюти. Міжнародна валютна ліквідність.

Генуезька валютна система. Золотодевізний стандарт. Золотовалютний стандарт. Бреттон-Вудська валютна система. Ямайська валютна система. Спеціальні права запозичення (СПЗ). Європейська валютна система. ЕКЮ.

Валютний курс, його види і системи.

Валютна політика і її завдання. Форми і методи регулювання валютної політики.

Міжнародні валютно-кредитні і фінансові організації. Світовий банк. Міжнародний валютний фонд (МВФ). Європейський банк реконструкції і розвитку.

Тема 10. Міжнародні розрахунки

Сутність міжнародних розрахунків.

Валютні умови міжнародних розрахунків.

Види платежу. Форми розрахунку. Банківський переказ та акредитив. Інкасова форма розрахунків. Засоби розрахунку.

Використання банківських гарантій у міжнародних розрахунках.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4.

Міжнародні міграційні і науково-технічні зв'язки

Тема 11. Міжнародна міграція робочої сили

Сутність і особливості міжнародної міграції робочої сили.

Етапи розвитку міжнародної міграції робочої сили.

Сутність, структура та основні риси світового ринку праці. Основні види і центри міжнародної міграції робочої сили. Рівні й органи регулювання міжнародної міграції робочої сили.

Позитивні і негативні соціально-економічні наслідки міжнародної міграції робочої сили для країн-імпортерів та країн-експортерів.

Функції і завдання Міжнародної організації праці (МОП). Міжнародна організація міграції. Інтеграція України у світовий ринок праці. Міграційна політика України.

Тема 12. Міжнародні науково-технічні відносини

Світовий ринок технологій: суть і структура.

Міжнародний технологічний обмін. Передумови розвитку міжнародного обміну технологіями. Особливості сучасного світового ринку технологій.

Форми міжнародних некомерційних науково-технічних зв'язків. Міжнародне спільне проведення науково-технічних досліджень. Форми науково-технічного співробітництва.

Міжнародні комерційні науково-технічні зв'язки.

Ліцензійна торгівля технологіями між країнами. Промислове шпигунство. Інші форми технологічного обміну. Міжнародне регулювання передачі технологій.

Паризька конвенція з охорони промислової власності. Європейська патентна організація. Всесвітня організація інтелектуальної власності.

Тема 13. Міжнародні корпорації у світовому господарстві

Сутність поняття "транснаціональна корпорація".

Схожості і відмінності між транснаціональними корпораціями (ТНК) і багатонаціональними (мультинаціональними) корпораціями (МНК).

Причини виникнення транснаціональних корпорацій. Етапи еволюції транснаціональної діяльності корпорацій. Типи транснаціональних корпорацій. Транснаціональна корпорація як агент глобалізації світової економіки. Транснаціоналізація. Середовище функціонування транснаціональних корпорацій.

Тема 14. Міжнародні економічні організації у глобальній економіці

Поняття "міжнародні економічні організації" (МЕО).

МЕО в системі МЕВ.

МЕО як проява тенденції багатостороннього економічного співробітництва. Етапи розвитку міжнародних економічних організацій. Головні функції, принципи і методи діяльності МЕО.

Сучасна система МЕО, їх класифікація. Участь країн у МЕО як одна з форм реалізації їх суверенітету.

4. Теми семінарських занять

Не передбачено навчальним планом.

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи міжнародних економічних відносин		
1	Сутність та форми прояву міжнародних економічних відносин	2
2	Міжнародні економічні відносини в системі світового господарства	2
3	Економічна типологія країн світу та міжнародна економічна інтеграція	2
4	Міжнародний поділ праці і кооперація виробництва	2
<i>Разом за модулем 1</i>		8
Змістовий модуль 2. Міжнародна торгівля		

5	Теорії міжнародної торгівлі	2
6	Міжнародні торговельні відносини	2
7	Міжнародна торгівля послугами	2
<i>Разом за модулем 2</i>		6
Змістовий модуль 3. Міжнародні фінанси		
8	Міжнародний рух капіталу	2
9	Світова валютна система і валютні відносини	2
10	Міжнародні розрахунки	2
<i>Разом за модулем 3</i>		6
Змістовий модуль 4. Міжнародні міграційні і науково-технічні зв'язки		
11	Міжнародна міграція робочої сили	2
12	Міжнародні науково-технічні відносини	2
13	Міжнародні корпорації у світовому господарстві	2
14	Міжнародні економічні організації у глобальній економіці	2
<i>Разом за модулем 4</i>		8
<i>Всього</i>		28

6. Теми лабораторних занять

Не передбачено навчальним планом.

7. Контрольні питання, комплекти тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами

Контрольні питання

1. Міжнародні економічні відносини та світове господарство.
2. Міжнародний розподіл праці.
3. Міжнародна торгівля і сучасні тенденції її розвитку.
4. Основні форми зовнішньоторговельної політики держави.
5. Тарифні та нетарифні методи регулювання міжнародної торгівлі.
6. Міжнародний ринок послуг.
7. Міжнародний ринок цінних паперів.
8. Міжнародні фінансово-кредитні відносини.
9. Міжнародна міграція капіталу у підприємницькій формі.
10. Інвестиційний ризик у процесі іноземних капіталовкладень та основні методи його зниження.
11. Іноземні інвестиції в економіку України.

12. Міжнародний ринок технологій.
13. Міждержавна міграція робочої сили у сучасних умовах.
14. Державне регулювання процесів зовнішньої трудової міграції.
15. Міжнародні валютні відносини.
16. Національна та світова валютні системи.
17. Валютні курси та фактори їхньої динаміки.
18. Валютний ринок у сучасних умовах.
19. Золотий стандарт у міжнародних валютних відносинах.
20. Бреттон-Вудська валютна система.
21. Сучасний стан і тенденції розвитку світової валютної системи.
22. Розрахунковий баланс країни.
23. Платіжний баланс країни.
24. Європейська економічна інтеграція.
25. Економічна інтеграція у Північній Америці.
26. Економічна інтеграція в Азійсько-Тихоокеанському регіоні.
27. Економічна глобалізація, її основні форми й етапи.
28. Особливості глобалізаційного процесу у сучасній економіці.
29. Місце і роль України у системі світового господарства.
30. Проблеми розвитку зовнішньоекономічних зв'язків України.

Тести

1. *Яка із зазначених форм МЕВ характеризує обмін товарами між країнами:*

1. валютно-фінансові відносини;
2. міжнародна торгівля;
3. міжнародні транспортні відносини;
4. міграція робочої сили.

2. *Яка із зазначених форм МЕВ сприяє збуту товарів:*

1. валютно-фінансові відносини;
2. міжнародний туризм;
3. міжнародна торгівля;
4. міжнародне співробітництво.

3. *Яка із зазначених форм МЕВ характеризується переміщенням осіб найманої праці між країнами:*

1. міжнародне співробітництво;
2. міжнародний туризм;
3. міжнародні транспортні відносини;

4. міграція робочої сили.

4. *Яка із зазначених форм МЕВ виявляється у вигляді експорту капіталу до інших країн:*

1. валютно-фінансові відносини;
2. міжнародний рух капіталу;
3. валютно-кредитні відносини;
4. виробнича діяльність.

5. *Яка із зазначених форм МЕВ характеризує відносини між кредиторами та позичальниками різних країн:*

1. валютно-фінансові відносини;
2. міжнародний туризм;
3. валютно-кредитні відносини;
4. виробниче співробітництво.

6. *Яка із зазначених форм МЕВ характеризує платіжні відносини між країнами:*

1. валютно-фінансові відносини;
2. виробнича діяльність;
3. міжнародна торгівля;
4. міграція робочої сили.

7. *Роль МЕВ у світовому господарстві полягає у:*

1. визначенні темпів розвитку та пропорцій світового господарства;
2. забезпеченні світових міжгалузевих і регіональних зв'язків;
3. посиленні взаємозалежності країн;
4. виробничому співробітництві.

8. *Визначте, які найважливіші форми міжнародних економічних відносин названі неправильно:*

1. міжнародна торгівля;
2. міжнародний рух капіталу;
3. міжнародні валютно-фінансові і кредитні відносини;
4. міжнародні економічні організації.

9. *Виділяють такі економічні рівні МЕВ:*

1. економічні контакти, економічна взаємодія, економічне співробітництво, економічна інтеграція;
2. економічні зв'язки, інтернаціоналізація, інтеграція;
3. інтернаціональний, регіональний, національний;

4. мікроекономічний, макроекономічний, національний.

10. *Національний рівень МЕВ – це:*

1. економічні відносини регіонів та інтеграційних об'єднань;
2. міжнародні економічні відносин окремих країн; 3. синтез усіх економічних взаємовідносин між країнами;
4. найпростіші відносини, що мають сталий характер.

8. Методи навчання

Сучасні вимоги до підготовки бакалаврів передбачають здобуття основних теоретичних знань, вмінь та навичок. Для опанування знань найкраще допоможуть інтерактивні методи навчання, їх застосування можливе як при засвоєнні лекцій та при самостійній роботі студента.

Для активізації процесу навчання студентів в ході вивчення дисципліни застосовуються такі навчальні технології та засоби:

- на лекціях чітко та зрозуміло структурується матеріал;
- зосереджується увага студентів на проблемних питаннях;
- наводяться конкретні приклади практичного застосування отриманих знань;
- звертаються до зарубіжного досвіду вирішення окремих проблем;
- заохочуються студенти до критичного сприймання нового матеріалу замість пасивного конспектування.

Обов'язковими елементами активізації навчальної роботи студентів є чіткий контроль відвідування студентами занять, заохочення навчальної активності, справедлива диференціація оцінок.

Планування занять передбачає створення передумов для реалізації таких методологічних принципів навчального процесу:

- інтенсивне використання самостійної роботи студента (підготовчий етап до роботи над ситуаційним завданням, пошук матеріалу для виконання аналітичних та аналітично-ситуаційних задач, складання індивідуального алгоритму прийняття рішень);
- використання методу конкретної ситуації з метою пояснення нових теоретичних положень теми;
- активне використання технічних засобів навчання, в тому числі відеоматеріалів, які ілюструють і надають інформацію до ситуаційних задач;
- дотримання жорсткого регламенту: визначення часу на індивідуальну роботу, на обговорення та прийняття групового рішення, на представлення групового варіанту вирішення проблеми, на дискусію;

- впровадження принципу нормування: дотримання норм і правил при проведенні ділової гри, чітке визначення оцінювання результатів гри;
- дотримання умов недостатньої визначеності;
- використання різних рольових функцій при аналізі студентами конкретних ситуацій;
- активна підтримка внутрішньогрупової взаємодії студентів, залучення до обговорення всіх студентів.

Порівняно з традиційним, в інтерактивному навчанні змінюється сама роль викладача. Він поступається своєю активною роллю студентам і тільки спрямовує ігровий процес навчання та розвитку через співорганізацію взаємодії учасників, створює умови для їх ініціативи й творчого пошуку ефективних рішень конкретних ситуацій. **Методики активізації процесу навчання.**

При викладанні дисципліни для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів передбачено застосування таких навчальних технологій, як: проблемні лекції; робота в малих групах; семінари – дискусії; мозкові атаки; кейс-метод; ділові та рольові ігри; банки візуального супроводження.

Проблемні лекції направлено на розвиток логічного мислення студентів, коло питань теми обмежується двома-трьома ключовими моментами, увага студентів концентрується на матеріалі, що не знайшов відображення в підручниках, використовується досвід закордонних навчальних закладів з роздачею студентам під час лекцій друкованого матеріалу та виділенням головних висновків з питань, що розглядаються. При читанні лекцій студентам даються питання для самостійного розмірковування, на які лектор відповідає сам, не чекаючи відповідей студентів. Така система примушує студентів сконцентруватися і почати активно мислити в пошуках правильної відповіді.

Робота в малих групах дає змогу структурувати практично-семінарські заняття за формою і змістом, створює можливості для участі кожного студента в роботі за темою заняття, забезпечує формування особистісних якостей та досвіду соціального спілкування.

Семінари-дискусії передбачають обмін думками і поглядами учасників з приводу даної теми, а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, виробляють вміння формулювати думки й висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

Мозкові атаки – метод розв'язання невідкладних завдань, сутність якого полягає в тому, щоб висловити якнайбільшу кількість ідей за дуже обмежений проміжок часу, обговорити і здійснити їх селекцію.

Кейс-метод – метод аналізу конкретних ситуацій, який дає можливість наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності спеціалістів і передбачає розгляд виробничих, управлінських та інших ситуацій, складних конфліктних випадків, проблемних ситуацій, інцидентів у процесі вивчення навчального матеріалу.

Презентації – виступи перед аудиторією, що використовуються для представлення певних досягнень, результатів роботи студента за творчим завданням.

Банки візуального супроводження сприяють активізації творчого сприйняття змісту дисципліни за допомогою наочності у вигляді презентації лекційного матеріалу за всіма темами дисципліни. ***Індивідуально-консультативна робота.***

Індивідуально-консультативна робота здійснюється за графіком індивідуально-консультативної роботи у формі: індивідуальних занять, консультацій, перевірки виконання завдань, що винесені на поточний контроль тощо.

Формами організації індивідуально-консультативної роботи є:

- за засвоєнням теоретичного матеріалу – консультації: індивідуальні (запитання – відповідь); групові (розгляд типових прикладів – ситуацій);
- за засвоєнням практичного матеріалу – консультації: індивідуальні і групові (поточні та перед іспитом).

9. Форми контролю

Контроль успішності навчання студентів проводиться у формах поточного і підсумкового контролю.

Здійснюється оперативний і рубіжний (модульний) поточний контроль.

Оперативний поточний контроль здійснюється у формі індивідуального та групового контролю засвоєння навчального матеріалу, перевірки підготовленості студентів до виконання практичних занять.

Рубіжний (модульний) поточний контроль здійснюється у вигляді письмових контрольних робіт за темами лекційного курсу та практичних занять (теоретичні питання, тестові завдання, презентація результатів групової роботи над вирішенням проблемних завдань, розв'язування задач).

Поточний контроль за останнім змістовим модулем проводиться в останній тиждень навчального семестру.

Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену за графіком семестрового контролю.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України» (наказ про уведення в дію від 27.12.2019 р. № 1371)

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результатами складання
	екзамену
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{АТ}}$.

Оцінка «Відмінно» виставляється студенту (слухачу), який систематично працював протягом семестру, показав під час екзамену різнобічні і глибокі знання програмного матеріалу, вміє успішно виконувати завдання, які передбачені програмою, засвоїв зміст основної та додаткової літератури, усвідомив взаємозв'язок окремих розділів дисципліни, їхнє значення для майбутньої професії, виявив творчі здібності у розумінні та використанні навчально-програмного матеріалу, проявив здатність до самостійного оновлення і поповнення знань.

Оцінка «Добре» виставляється студенту, який виявив повне знання навчально-програмного матеріалу, успішно виконує передбачені програмою завдання, засвоїв основну літературу, що рекомендована програмою, показав достатній рівень знань з дисципліни і здатний до їх самостійного оновлення та поповнення у ході подальшого навчання та професійної діяльності.

Оцінка «Задовільно» виставляється студенту, який виявив знання основного навчально-програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та наступної роботи за професією, справляється з виконанням завдань, передбачених програмою, допустив окремі похибки у відповідях на іспиті і при виконанні іспитових завдань, але володіє необхідними знаннями для подолання допущених похибок під керівництвом науково-педагогічного працівника.

Оцінка «Незадовільно» виставляється студенту, який не виявив достатніх знань основного навчально-програмного матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, не може без допомоги викладача використати знання при подальшому навчанні, не спромігся оволодіти навичками самостійної роботи.

11. Методичне забезпечення

1. Навчально-методичний комплекс вивчення дисципліни «Міжнародні економічні відносини» (робоча програма навчальної дисципліни, програма навчальної дисципліни, курс лекцій, ілюстративні матеріали).

12. Рекомендована література

Основна:

1. Бестужева С.В. Міжнародні економічні відносини / С.В.Бестужева – Х.: ХНЕУ, 2009. – 384 с.
2. Дахно І.І. Світова економіка: Навчальний посібник. – 2-е вид., перероб. і доп. – К.: ЦУЛ, 2008. – 280 с.
3. Віднійчук-Вірван Л.А. Міжнародний бізнес. Українська бізнес-енциклопедія / Л.А. Віднійчук-Вірван, Н.В. Вірван. – Чернівці: ТОВ «Видавництво «Наші книги». – 2008. – 376 с. 4. Глобальна економіка: Підручник під грифом МОН. [Текст] / Д. Антонюк. І. Бабець, А. Мокій, Б. Головаш [та ін.] За загальною редакцією Д. Антонюка. І. Бабець, А. Мокія. – Запоріжжя: ЗІЕІТ – ФОБ Мокшанов В.В. – 2017. – 612 с.
5. Козак Ю.Г. Транснаціональні корпорації / Козак Ю.Г. Навчальний посібник. – К.: ЦУЛ, 2011. – 420 с.
6. Міжнародний менеджмент інноваційної діяльності. Навчальний посібник під грифом МОН. За загальною редакцією д.ек.н. доктора А.І.Мокія. / Мокій А.І., Головаш Б.Е. та ін.. – Запоріжжя-Львів. ЗІЕІТ-ЛІМ. – 2016. 499 р.
7. Міжнародні економічні відносини: навч. посібник / Ю. Г. Козак, М. А. Заєць, Н. В. Притула та інші. – Одеса: «ТОВ.ПЛУТОН», 2016. – 352 с.
8. Міжнародні економічні відносини : підручник / А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник, Л.П. Кудирко та ін.; за заг. ред. А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник. – Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. – 612 с.
9. Міжнародні організації: кредитно-модульний курс: навч.-метод. М 58 посібник / Т.В. Андросова [та ін.]. – Харків : ХДУХТ, 2013. – 145 с.
10. Передрій, О.С. Міжнародні економічні відносини: навч. посіб. / О.С. Передрій. – 4-те вид. – К.: Знання, 2008. – 264 с.
11. Романчиков В.І., Романенко І.О. Міжнародні економічні відносини. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 256 с.
12. Світова економіка: підручник / за ред. О.І. Шниркова, В.І. Мазуренка, О.І. Рогача. – К.: ВПЦ "Київський університет", 2018. – 616 с.
13. Школа І. М. Міжнародні економічні відносини : підручник / Школа І. М., Козменко В. М., Бабінська О. В. ; За ред. І. М. Школи. – [2-ге вид., перероб. і доповн.]. – Чернівці, Книги-XXI, 2007. – 544 с.

Додаткова:

1. Білорус О.Г. та ін. Глобальний конкурентний простір: [монографія] / Кер. авт. колективу і наук. ред. Білорус О.Г. – К.: КНЕУ, 2008. – 680 с.
2. Бугрій М.Г., Ус І.В., Федоренко Т.О., Медведкіна Є.О. Глобальна економіка у посткризовий період: тенденції та перспективи / М.Г. Бугрій, І.В. Ус, Т.О. Федоренко, Є.О. Медведкіна. – К., НІСД, 2012. – 46 с.
3. Лук'яненко Д.Г. Міжнародна економіка: підручник / Д.Г.Лук'яненко, А.М.Поручник, Я.М.Столярчук. – К.: КНЕУ, 2014. – 762 с.
4. Міжнародний трансфер технологій: Навч. посіб. // Дідківський М.І. – К., 2011. – 365 с.
5. Основи зовнішньоекономічної діяльності: Навчальний посібник // В.М. Лич, Б.Е. Головаш, та інші. – Видавництво КНУБА. К.: – 2010. – 40 с.
6. Романчиков В.І. Міжнародні економічні відносини: Навчальний посібник / Романчиков В.І., Романенко І.О. – К.: ЦУЛ, 2008. – 256 с.
7. Румянцев А.П. Міжнародна економіка: Практикум. Навчальний посібник / Румянцев А.П., Коваленко Ю.О. – К.: ЦУЛ, 2007. – 296 с.
8. Спільний європейський економічний простір: гармонізація міжрегіональних суперечностей: [монографія] / За заг. редакцією Д.Г.Лук'яненка, В.І.Чужикова. – К.: КНЕУ, 2007. – 544 с.
9. Філіпенко А.С. Світова економіка: Підручник / А.С. Філіпенко, О.І.Рогач, О.І.Шнирков. – 2-ге вид. Стереотип. – К.: Либідь, 2008. – 582 с.
10. Філіпенко А.С. Теорія міжнародної економічної політики: навч.посіб. / А.С. Філіпенко. – К.: АКАДЕМВИДАВ, 2013. – 216 с.

13. Інформаційні ресурси

1. <http://www.nbuv.gov.ua>
2. <http://www.portal.rada.gov.ua>
3. <http://www.kmu.gov.ua> 4. <http://www.me.gov.ua>
5. <http://www.mfa.gov.ua>
6. <http://www.minfin.gov.ua>
7. <http://www.bank.gov.ua>
8. <http://www.ukrstat.gov.ua>
9. <http://www.undp.org>
10. <http://www.imf.org>
11. <http://www.wto.org>
12. <http://www.niss.gov.ua>

13. <http://www.uceps.com.ua>.
14. <http://www.vuzlib.net>
15. <http://www.un.org/>
16. <http://www.unesco.org/general/rus/>
17. <http://www.coe.int/DefaultEN.asp>
18. <http://www.europa.eu.int/>
19. <http://www.osce.org/>
20. <http://ci.uz.gov.ua/org/cei/>
21. <http://www.nato.int/>
22. <http://www.aries.eu.int/>
23. <http://www.state.gov/>
24. <http://www.internationalcrisisgroup.org/>
25. www.cacianalyst.org
26. <http://www.cia.org/>
27. <http://www.ca-c.org>